

Printed from chabad.org

Torah Reading for Massei

Numbers 33:1-36:13

[Hide Rashi's Commentary](#)

SELECT A PORTION:

1st

2nd

3rd

4th

5th

6th

7th

[Complete Reading](#)

Chapter 35

1. The Lord spoke to Moses in the plains of Moab, by the Jordan at Jericho saying:

א. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר:

2. Command the children of Israel that they shall give to the Levites from their hereditary possession cities in which to dwell, and you shall give the Levites open spaces around the cities.

ב. צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַנוּ לַלְוִיִּם מִנְחָלַת אֶחָדָתָם עָרִים לְשִׁבְתָּ וּמִגְרָשׁ לְעָרִים סְבִיבֹתֵיהֶם תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם:

open spaces: Empty belts of land surrounding each city, so as to beautify the city. It was forbidden to build a house, plant a vineyard or sow seed there. — [Arachin 33b]

ומגרשׁ: ריוח מקום חלק חוץ לעיר סביב להיות לנוי לעיר, ואין רשאים לבנות שם בית ולא לנטוע כרם ולא לזרוע זריעה:

3. These cities shall be theirs for dwelling, and their open spaces shall be for their cattle, their property, and for all their needs.

ג. וְהָיוּ הָעָרִים לָהֶם לְשִׁבְתָּ וּמִגְרָשֵׁיהֶם יִהְיוּ לְבִהֵמָתָם וְלִרְכֻשָׁם וְלִכְל חֵיתָם:

and for all their needs: Heb. חֵיתָם, for their personal necessities. — [Ned. 81a]

ולכל חיתם: ולכל צרכיהם:

4. The areas of open space for the cities which you shall give to the Levites shall extend from the wall of the city outward, one thousand cubits all around.

ד. וּמִגְרָשֵׁי הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם מִקִּיר הָעִיר וְחוּצָה אֶלָּף אַמָּה סְבִיב:

one thousand cubits all around: Yet following this it says, "two thousand cubits"? How can this be? However, He assigned two thousand for them around the city, of which the inner thousand was for open area and the outer [thousand] for fields and vineyards. — [Sotah 27b]

אלף אמה סביב: ואחריו הוא אומר אלפים באמה, הא כיצד אלפים, הוא נותן להם סביב, ומהם אלף הפנימים למגרש והחיצונים לשדות וכרמים:

5. You shall measure from outside the city, two thousand cubits on the eastern side, two thousand cubits on the southern side, two thousand cubits on the western side, and two thousand cubits on the northern side, with the city in the middle; this shall be your cities' open spaces.

ה. וּמִדַּתְּם מִחוּץ לְעִיר אֶת פְּאֵת קִדְמָה אֲלֵפִים בְּאַמָּה וְאֶת פְּאֵת נֶגֶב אֲלֵפִים בְּאַמָּה וְאֶת פְּאֵת יָם | אֲלֵפִים בְּאַמָּה וְאֶת פְּאֵת צָפוֹן אֲלֵפִים בְּאַמָּה וְהָעִיר בְּתוֹךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִגְרָשֵׁי הָעָרִים:

6. Among the cities you shall give to the Levites, shall be six cities of refuge, which you shall provide [as places] to which a murderer can flee. In addition to them, you shall provide forty two cities.

ו. וְאֶת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אֶת שֵׁשׁ עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנֶס שָׁמָּה הָרֹצֵחַ וְעֲלֵיהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר:

7. All the cities you shall give to the Levites shall number forty eight cities, them with their open spaces.

ז. כָּל הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתֶּנּוּ לְלוֹיִם אַרְבָּעִים
וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהֶן וְאֵת מִגְרָשֵׁיהֶן:

8. And as for the cities that you shall give from the possession of the children of Israel, you shall take more from a larger [holding] and you shall take less from a smaller one. Each one, according to the inheritance allotted to him, shall give of his cities to the Levites.

ח. וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתֶּנּוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֵת הַרְבַּ תִּרְבוּ וּמֵאֵת הַמְּעַט תִּמְעִיטוּ אִישׁ
כַּפִּי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו לְלוֹיִם:

The text on this page contains sacred literature. Please do not deface or discard.

Continue to the 6th portion of Parshat Massei »

English translation, © copyright The Judaica Press, all rights reserved

Looking for more Judaica Press books? Check out these products from Judaica Press

**Prepare for Pesach
... B'simchah!**

40 lifesaving lessons to help you make it to the finish line

**The Great Pesach
Funbook**

A great activity book that you won't want to pass over!

**Judaica Press
Prophets & Holy Writings**
with Rashi and other commentaries - all in English

Chabad.org is a division of the [Chabad-Lubavitch Media Center](http://www.chabad.org) ·
In everlasting memory of our founder, [Rabbi Yosef Y. Kazen](http://www.chabad.org)
© 1993-2014 [Chabad-Lubavitch Media Center](http://www.chabad.org)

Printed from chabad.org

Torah Reading for Massei

Numbers 33:1-36:13

[Hide Rashi's Commentary](#)

SELECT A PORTION:

1st

2nd

3rd

4th

5th

6th

7th

Complete Reading

Chapter 35

9. The Lord spoke to Moses saying:

ט. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

10. Speak to the children of Israel and say to them, When you cross the Jordan to the land of Canaan,

י. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן אֶרְצָה כְּנָעַן:

11. you shall designate cities for yourselves; they shall be cities of refuge for you, and a murderer who killed a person unintentionally shall flee there.

יא. וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ מִכַּה נֶפֶשׁ בְּשִׁגָּגָה:

you shall designate: [The expression] הקרייה can mean only preparation, as it says, "Because the Lord, your God, prepared it (הקרה) before me" (Gen. 27:20) - [Sifrei Massei 3, Targum Onkelos].

והקרייתם: אין הקרייה אלא לשון הזמנה וכן הוא אומר (בראשית כז, כ) כי הקרה ה' אלהיך לפני:

12. These cities shall serve you as a refuge from an avenger, so that the murderer shall not die until he stands in judgment before the congregation.

יב. וְהָיוּ לָכֶם הָעָרִים לְמִקְלָט מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד עֲמֻדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט:

from an avenger: From the avenger of the blood, a kinsman of the murder victim. — [Mak. 12a]

מגאל: מפני גואל הדם שהוא קרוב לנרצח:

13. The cities that you provide shall serve as six cities of refuge for you.

יג. וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם:

six cities of refuge: [This] informs [us] that even though Moses designated three cities across the Jordan during his lifetime, they did not provide refuge until the three provided by Joshua in the land of Canaan were designated. — [Sifrei Massei 8, Mak. 9a]

שש ערי מקלט: מגיד שאע"פ שהבדיל משה בחייו שלש ערים בעבר הירדן, לא היו קולטות עד שנבחרו שלש שנתן יהושע בארץ כנען:

14. You shall provide the three cities in trans Jordan and the three cities in the land of Canaan; they shall be cities of refuge.

יד. אֵת | שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה:

the three cities: Although there were nine tribes in the land of Canaan, and here [across the Jordan] there were only two-and-a-half, He equalized the number of their refuge cities, because Gilead had many murderers, as it says, "Gilead, a city of workers of violence, who lurk to shed blood" (Hos. 6: 8). - [Mak. 10a, Sifrei Massei 6]

את שלש הערים וגו': אף על פי שבארץ כנען תשעה שבטים וכאן אינן אלא שנים וחצי, השווה מנין ערי מקלט שלהם משום דבגלעד נפישו רוצחים, דכתיב (הושע ו, ח) גלעד קרית פועלי און עקובה מדם:

15. These six cities shall be a refuge for the children of

Israel and for the proselyte and resident among them, so that anyone who unintentionally kills a person can flee there.

16. If he struck him with an iron instrument and he dies, he is a murderer, and the murderer shall be put to death.

If he struck him with an iron instrument: This does not refer to accidental manslaughter discussed nearby, but to premeditated murder, and it teaches us that the implement of murder has to be big enough to cause death, for regarding all the [other] cases it says, אשר ימות בה, “which is deadly,” and the Targum [Onkelos] renders, “of a size capable of causing death,” except in the case of iron, since it is evident and known to the Holy One, blessed is He, that a small piece of iron can kill, even a needle (Sifrei Massei 6, Sanh. 76b). That is why [in the case of iron] the Torah did not specify a size and write “which is deadly.” If you say that Scripture refers to one who murders unintentionally, [this cannot be because], below it says, “or, with any stone which is deadly, and without seeing [his victim]...” (verse 23). This shows that in the cases mentioned before it, Scripture speaks of one who murders with intent.

17. If he struck him with a fist sized stone which is deadly, and he dies, he is a murderer, and the murderer shall be put to death.

with a fist-sized stone: [A stone] large enough to fill a hand. — [Onkelos]

which is deadly: Which is large enough to cause death, as the Targum [Onkelos] renders. Since it [Scripture] says, “If one of them strikes the other with a stone” (Exod. 21:18), but it does not specify a size, I might think any size? Therefore it says, “which is deadly” - [Sifrei Massei 10]

18. Or with a fist sized wooden instrument which is deadly, and he dies, he is a murderer, and the murderer shall be put to death.

or with a fist-sized wooden instrument: Since it says, “If a man strikes his manservant or his maidservant with a rod” (Exod. 21:20), I might think any size? That is why with regard to wood it says, “which is deadly”—it must be a size capable of causing death. — [Sifrei Massei 11]

19. The blood avenger shall kill the murderer; he may kill him when he meets him.

טו. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגֵּר וְלַתּוֹשֵׁב בְּתוֹכְכֶם
תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלַט לָנוֹס
שָׁמָּה כָּל מִכָּה נִפְשׁ בְּשִׁגְגָה:

טז. וְאִם בְּכָלִי בְרִזָּל | הִכָּהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא
מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ:

ואם בכלי ברזל הכהו: אין זה מדבר בהורג בשוגג הסמוך לו, אלא בהורג במזיד. ובא ללמד, שההורג בכל דבר צריך שיהא בו שיעור כדי להמית, שנאמר בכלום אשר ימות בו, דמתרגמינן דהיא כמסת דימות ביה, חוץ מן הברזל, שגלוי וידוע לפני הקב"ה שהברזל ממית בכל שהוא אפילו מחט, לפיכך לא נתנה בו תורה שיעור לכתוב בו אשר ימות בו. ואם תאמר בהורג בשוגג הכתוב מדבר, הרי הוא אומר למטה או בכל אבן אשר ימות בה בלא ראות וגו', למד על האמורים למעלה שבהורג במזיד הכתוב מדבר:

יז. וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר יָמוֹת בָּהּ הִכָּהוּ וַיָּמָת
רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ:

באבן יד: שיש בה מלא יד:

אשר ימות בה: שיש בה שיעור להמית, כתרגומו. לפי שנאמר (שמות כא, יח) והכה איש את רעהו באבן, ולא נתן בה שיעור, יכול כל שהוא, לכך נאמר אשר ימות בה:

יח. או בכלי עץ יד אֲשֶׁר יָמוֹת בוּ הִכָּהוּ
וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ:

או בכלי עץ יד: לפי שנאמר (שמות כא, כ) וכי יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט, יכול כל שהוא, לכך נאמר בעץ אשר ימות בו, שיהא בו כדי להמית:

יט. גֵּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת הָרֹצֵחַ בְּפָגְעוֹ
בוּ הוּא יִמְתָּנוּ:

when he meets him: Even in the cities of refuge.

בפגעו בו: אפילו בתוך ערי מקלט:

20. If, out of hatred, he pushed him, or threw something at him with premeditation, and he died,

כ. ואם בשנאה יהדפנו או השליך עליו
בצדיה וימת:

with premeditation: As the Targum [Onkelos] renders, בכמנא, with ambush.

בצדיה: כתרגומו בכמנא במארב:

21. or if he maliciously struck him with his hand and he died, the assailant shall be put to death; he is a murderer; the blood avenger may kill the murderer when he meets him.

כא. או באיבה הפהו בידו וימת מות יומת
המכה רצח הוא גאל הדם ימית את הרצח
בפגעו בו:

22. But if he pushed him accidentally, without malice, or threw an object at him without premeditation,

כב. ואם בפתע בלא איבה הדפו או השליך
עליו כל כלי בלא צדיה:

accidentally: Heb. בפתע, by accident, but the Targum renders בתכף, "suddenly," [mēāning] that he was next to him and he had no time to take precautions against [killing] him.

בפתע: באונס. ותרגומו בתכף שהיה סמוך
לו, ולא היה לו שהות להזהר עליו:

23. or, with any stone which is deadly, and without seeing [his victim] he threw it down at him and it killed him, but he was not his enemy and bore him no malice

כג. או בכל אבן אשר ימות בה בלא ראות
ויפל עליו וימת והוא לא אויב לו ולא
מבקש רעתו:

or, with any stone which is deadly: he struck him.

או בכל אבן אשר ימות בה: הכהו:

without seeing: He did not see him [while striking him].

בלא ראות: שלא ראהו:

he threw it down at him: From here they said that the one who kills by way of a falling action is exiled, but if [he kills] by means of an upward action is not exiled. — [Mak. 7b]

ויפל עליו: מכאן אמרו ההורג דרך ירידה
גולה, דרך עלייה אינו גולה:

24. Then the congregation shall judge between the assailant and the blood avenger, on the basis of these judgments.

כד. ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם
על המשפטים האלה:

25. The congregation shall protect the murderer from the hand of the blood avenger, and the congregation shall return him to the city of refuge to which he had fled, and he shall remain there until the Kohen Gadol, who anointed him with the sacred oil, dies.

כה. והצילו העדה את הרצח מיד גאל הדם
והשיבו אתו העדה אל עיר מקלטו אשר
נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדל
אשר משח אתו בשמן הקדש:

until the kohen gadol... dies: For he causes the Divine Presence to rest upon Israel and thus prolong their lives, whereas the murderer causes the Divine Presence to withdraw from Israel and thus shorten their lives. He is not worthy of standing before the Kohen Gadol [Sifrei Massei 20]. Another interpretation: Because the Kohen Gadol should have prayed that such a misfortune should not befall Israel during his lifetime [Mak. 11a].

עד מות הכהן הגדול: שהוא בא
להשרות שכינה בישראל ולהאריך ימיהם,
והרוצח בא לסלק את השכינה מישראל
ומקצר את ימי החיים. אינו כדאי שיהא
לפני כהן גדול. דבר אחר לפי שהיה לו
לכהן גדול להתפלל שלא תארע תקלה זו

לישראל בחייו:

who anointed him with the sacred oil: According to the literal meaning, this is one of the elliptical verses [in Scripture], as it does not reveal who anointed him; thus, it is like saying, "who was anointed by the one who anointed him with the sacred oil." Our Rabbis expounded it in Tractate Makkoth (11b) as a verification of the law, to teach that if before sentence was passed, the Kohen Gadol died and they appointed another one in his stead, and afterwards sentence was passed, he [the murderer] can return home only after the second one has died, as it says, "who anointed him." Did he anoint the kohen, or did the kohen anoint him? However, this includes the [case of a high kohen who was] anointed in his days [and thus, it is as if he had anointed the Kohen Gadol, so to speak], that he frees him through his death.

26. But if the murderer goes beyond the border of the city of refuge to which he had fled,

27. and the blood avenger finds him outside the limits of his city of refuge, and the blood avenger slays the murderer, he has no blood.

he has no blood: He is like one who kills a dead person, who has no blood.

28. For he shall remain in his city of refuge until the Kohen Gadol dies, and only after the Kohen Gadol has died, may the murderer return to the land which is his possession.

29. These shall be for you a statute of justice for all your generations, in all your dwelling places.

in all your dwelling places: This teaches that the minor Sanhedrin functions outside the Land as long as there is one functioning in the Land of Israel [namely, while the Temple stood]. — [Mak. 7a, Sifrei Massei 25]

30. Whoever [namely the blood avenger] kills a person, based on the testimony of witnesses, he shall slay the murderer. A single witness may not testify against a person so that he should die.

Whoever kills a person...: The one who comes to kill him because he murdered someone.

based on the testimony of witnesses: who testify that he

אשר משח אותו בשמן הקדש: לפי פשוטו מן המקראות הקצרים הוא, שלא פירש מי משחו, אלא כמו אשר משחו המושח אותו בשמן הקדש. ורבותינו דרשוהו במסכת מכות (יא ב) לראיית דבר, ללמד שאם עד שלא נגמר דינו מת כהן גדול ומנו אחר תחתיו ולאחר מכאן נגמר דינו, חוזר במיתתו של שני, שנאמר אשר משח אותו, וכי הוא משחו לכהן או הכהן משח אותו, אלא להביא את הנמשח בימיו שמחזירו במיתתו:

כו. וְאִם יֵצֵא יֵצֵא הָרֵצַח אֶת גְּבוּל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה:

כז. וּמֵצֵא אֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ לְגְבוּל עִיר מִקְלָטוֹ וְרֵצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת הָרֵצַח אִין לוֹ דָּם:

אין לו דם: הרי הוא כהורג את המת שאין לו דם:

כח. כִּי בָּעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֵׁב עַד מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל יָשׁוּב הָרֵצַח אֶל אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ:

כט. וְהָיוּ אֵלֶּה לְכֶם לְחֻקֹּת מִשְׁפָּט לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם:

בכל מושבת יכם: למד שתהא סנהדרין קטנה נוהגת בחוצה לארץ כל זמן שנוהגת בארץ ישראל:

ל. כָּל מַכָּה נִפְשׁ לְפִי עֵדִים יֵרֵצַח אֶת הָרֵצַח וְעַד אֶחָד לֹא יַעֲנֶה בְּנִפְשׁ לְמוֹת:

כל מכה נפש וגו': הבא להרגו על שהכה את הנפש:

לפי עדים ירצח: שיעידו שבמיד

murdered him intentionally, after he had been forewarned. [i.e., the blood avenger may not slay the murderer unless there are witnesses that he committed the murder.]- [Sifrei Massei 26]

ובהתראה הרגו:

31. You shall not accept ransom for the life of a murderer, who is guilty of death, for he shall be put to death.

לא. וְלֹא תִקְחוּ כֹפֶר לְנַפְשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר הוּא רָשָׁע לְמוֹת כִּי מוֹת יוֹמֵת:

You shall not accept ransom: He cannot be acquitted in exchange for payment. — [Keth. 37b]

ולא תקחו כפר: לא יפטר בממון:

32. You shall not accept ransom for one who has fled to his city of refuge, to allow him to return to live in the Land, before the kohen has died.

לב. וְלֹא תִקְחוּ כֹפֶר לְנוֹס אֶל עִיר מְקַלְטוֹ לָשׁוּב לְשֵׁבֶת בְּאֶרֶץ עַד מוֹת הַכֹּהֵן:

You shall not accept ransom for the one who has fled to his city of refuge: One who has fled to a city of refuge after he killed someone unintentionally cannot absolve himself from exile through payment by giving a ransom so that he can return to dwell in the Land before the kohen dies. — [Keth. 37b]

ולא תקחו כפר לנוס אל עיר מקלטו: למי שנס אל עיר מקלטו שהרג בשוגג אינו נפטר מגלות בממון ליתן כופר לשוב לשבת בארץ בטרם ימות הכהן:

has fled: Heb. לָנוֹס, is equivalent to נָסַח, "for the one who has fled." Similarly, "those who returned (שָׁבוּ) from the war" (Mich. 2:8). Similarly, "Those who are removed (נוּגֵי) from the appointed season" (Zeph. 3:18); "for [all the people...] were circumcised (מְלִיִּם)" (Josh. 5:5). Just as you say שָׁבוּ in reference to one who has already returned, and מוּל regarding one who is already circumcised, so will you say לָנוֹס for one who has already fled. He is called נוֹסֵף, that is to say, 'an escapee.' If you say that לָנוֹס means 'to flee,' and explain it thus: You shall not accept ransom for who must flee, in order to absolve him from exile, then I do not know how it can say, "to return to live in the Land" for if he has not yet fled, from where should he return?

לָנוֹס: כמו לָנַס, כמו (מיכה ב, ח) שובי מלחמה, ששבו מן המלחמה, וכן (צפניה ג, יח) נוגי ממועד, וכן (יהושע ה, ה) כי מולים היו, כאשר תאמר שוב על מי ששב כבר, ומול על מי שמל כבר, כן תאמר לנוס על מי שנס כבר, וקורוהו נוס כלומר מוברח. ואם תאמר לנוס לברוח, ותפרשהו לא תקחו כופר למי שיש לו לברוח לפטרו מן הגלות, לא ידעתי היאך יאמר לשוב לשבת בארץ, הרי עדיין לא נס ומהיכן ישוב:

33. And you shall not corrupt the land in which you live, for the blood corrupts the land, and the blood which is shed in the land cannot be atoned for except through the blood of the one who shed it.

לג. וְלֹא תַחְנִיפוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחְנִיף אֶת הָאָרֶץ וְלֹאֲרֶץ לֹא יִכְפֹּר לְדָם אֲשֶׁר שָׁפַךְ בָּהּ כִּי אִם בְּדָם שִׁפְכוֹ:

And you shall not corrupt: Heb. ולא-תחניפו, you shall not cause it to be wicked, as the Targum [Onkēlōs] renders, לא תחִיבון, you shall not make sinful."

ולא תחניפו: ולא תרשיעו, כתרגומו ולא תחייבון:

34. And you shall not defile the land where you reside, in which I dwell, for I am the Lord Who dwells among the children of Israel.

לד. וְלֹא תִטְמֵא אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

in which I dwell: You should not cause me to dwell amidst its uncleanness.

אשר אני שכן בתוכה: שלא תשכינו אותי בטומאתה:

for I am the Lord who dwells among the children of Israel:
 Even when they are unclean, the Divine Presence resides with
 them. — [Sifrei Massei 32]

כי אני ה' שוכן בתוך בני ישראל: אף
 בזמן שהם טמאים שכינה ביניהם:

The text on this page contains sacred literature. Please do not deface or discard.

[Continue to the 7th portion of Parshat Massei »](#)

English translation, © copyright The Judaica Press, all rights reserved

Looking for more Judaica Press books? Check out these products from Judaica Press

**Prepare for Pesach
 ... B'simchah!**

**40 lifesaving lessons to
 help you make it to the
 finish line**

**The Great Pesach
 Funbook**

**A great activity book that you
 won't want to pass over!**

**Judaica Press
 Prophets & Holy Writings**

**with Rashi and other
 commentaries - all in English**

Chabad.org is a division of the [Chabad-Lubavitch Media Center](#) ·
 In everlasting memory of our founder, [Rabbi Yosef Y. Kazen](#)
 © 1993-2014 [Chabad-Lubavitch Media Center](#)